

Naclere wijziging van de wet van 18 december 1957, Stb. 534, tot vaststelling van een nieuwe regeling van de samenstelling der burgerlijke gerechten en van de bezoldiging van de rechterlijke ambtenaren

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

A. Herziening Wet op de samenstelling van de burgerlijke gerechten

Krachtens artikel 2 van de Wet op de samenstelling van de burgerlijke gerechten wordt de Hoge Raad der Nederlanden samengesteld uit 1 president, ten hoogste 2 vice-presidenten en ten hoogste 17 raadsheren. De bezetting van de Hoge Raad is inmiddels in overeenstemming met deze maxima. De oorzaak hiervan ligt met name in de stijging van het aantal ontegeningszaken. Bovendien zijn deze soort zaken dikwijls gecompliceerd en bewerkelijk. Omdat het voor de hand ligt om te veronderstellen, dat de werkzaamheden van de Hoge Raad ook in de toekomst zullen toenemen, meent de ondergetekende dat de wet enige ruimte moet bieden voor het geval, dat de noodzaak tot uitbreiding acuut mocht worden. Voorgesteld wordt daarom de genoemde Wet te wijzigen in die zin dat in plaats van: „ten hoogste 2 vice-presidenten, ten hoogste 17 raadsheren,” wordt gelezen: ten hoogste 3 vice-presidenten, ten hoogste 20 raadsheren.

De samenstelling van de arrondissementsrechtbank te Amsterdam en van de middelgrote rechtbanken is geregeld in artikel 4, onder *a.* en *c.* van genoemde samenstellingswet. De daarin aangegeven norm dateert van 1957 (Wet van 18 december 1957, *Stb.* 534).

In de afgelopen 9 jaar is de bezetting van genoemde rechtbanken gestadig gestegen als gevolg van toename van het aantal behandelde zaken, zodat de bezetting van een aantal van die colleges het wettelijk toelaatbare aantal heeft bereikt. Teneinde ook hier enige marge te scheppen wordt voorgesteld ten aanzien van de rechtbank te Amsterdam een verhoging van 10 tot 12 vice-presidenten en van 30 tot 33 rechters, alsmede voor de middelgrote rechtbanken van 11 tot 13 rechters.

B. Herziening Wet op de bezoldiging van de rechterlijke ambtenaren

In verband met de in de jaren 1964 en 1965 op het gebied van de bezoldiging van het overheidspersoneel getroffen voorzieningen acht de ondergetekende het wenselijk de bezoldiging van de rechterlijke ambtenaren wederom — voor zoveel nodig — op overeenkomstige wijze te regelen.

Van de hierna te noemen regelingen voor het burgerlijk personeel vereisen de opgesomde onderdelen een voorziening bij de wet voor de leden van de rechterlijke macht. Overeenkomstig de sedert 1957 gevolgde gedragslijn zijn de rechterlijke ambtenaren op die basis reeds bijwege van voorschot gehonoreerd.

I. Koninklijk besluit van 21 april 1965, Stb. 175

De Regering achtte het gewenst per 1 januari 1964 enige voorzieningen te treffen in verband met het achterblijven van de, gerekend van 1 januari 1963 verhoogde, bezoldiging van het burgerlijk rijkspersoneel bij de nadere ontwikkeling der lonen in het particuliere bedrijfsleven. Deze achterstand werd over het jaar 1963, om administratief-technische redenen, gerealiseerd in een uitkering ineens ten bedrage van 0,2 pct. van de bezoldiging. De dienaangaande in Hoofdstuk IV van het besluit van 21 april 1965 getroffen regeling wordt in bijgaand ontwerp voor de rechterlijke ambtenaren van overeenkomstige toepassing verklaard (artikel III, sub *a.*).

In de in kolom I — volgens artikel II, sub A, van dit ontwerp van wet — opgenomen salarisbedragen zijn verwerkt de in meergenoemd besluit van 21 april 1965 getroffen algemene salarisverhogingen, ingaande 1 januari 1964, wegens:

1. het ingaan van de derde fase der in vier etappes te realiseren gedifferentieerde salarisverhoging voor het verkrijgen van een betere aansluiting aan de beloning van het personeel in het particuliere bedrijfsleven (voor het overheidspersoneel over de jaren 1962 tot en met 1965 geregeld bij Koninklijk besluit van 25 maart 1963, *Stb.* 103);

2. de nadere ontwikkeling der lonen in de particuliere sector, resulterende in een verhoging met:

a. 0,6 pct. in verband met de nacalculatie van de trend over 1963;

b. 10 pct. als algemene salarisverhoging voor het overheidspersoneel.

II. Wet Pensioenmaatregelen 1963 (Stb. 210); jo. Koninklijk besluit van 26 mei 1964, Stb. 245

Aangezien ook de rechterlijke ambtenaren behoren tot de personen, bedoeld in artikel 5 van de Derde Afdeling van deze wet, voor wie de premie ingevolge de Algemene Ouderdomswet en de Algemene Weduwen- en Wezenwet door het Rijk wordt voldaan, zal, evenals dit ten aanzien van het burgerlijk rijkspersoneel is geschied, de boven de bezoldiging genoten A.O.W.-compensatie, gerekend van 1 januari 1964, dienen te vervallen. Daartoe strekt artikel II, sub B, van het wetsontwerp.

De rechterlijke ambtenaren dienen eveneens in aanmerking te komen voor de in het derde lid van artikel 15 van de Derde Afdeling van genoemde Wet voorziene uitkering ineens ter compensatie van het nadeel dat belanghebbenden hebben ondervonden door het feit, dat een aantal bepalingen van genoemde Wet in plaats op 1 januari 1963, eerst op 1 januari 1964 zijn ingegaan. De voor de burgerlijke rijksambtenaren bij genoemd besluit van 26 mei 1964, *Stb.* 245 getroffen regeling wordt daartoe bij artikel III, sub *b.* van dit wetsontwerp van overeenkomstige toepassing verklaard.

III. Koninklijk besluit van 31 mei 1965, Stb. 258

De aan het rijkspersoneel toegekende uitkering ter compensatie van huurverhogingen in 1960 en 1962 is per 1 juli 1964 verhoogd tot 5,3 pct., als gevolg van de op die datum afgekondigde huurverhoging. Artikel III, sub *c.* van dit wetsontwerp voorziet voor de rechterlijke ambtenaren in een analoge regeling.

IV. Koninklijk besluit van 21 september 1965, Stb. 422

Evenals in 1963 bleek bij de zgn. nacalculatie ook de per 1 januari 1964 ingegane algemene salarisverhoging voor de rijksambtenaren te zijn achtergebleven bij de loonontwikkeling in het bedrijfsleven.

De correctie hiervoor werd voor het jaar 1964 wederom gevonden in een uitkering ineens (van 3,5 pct. van de bezoldiging), waarin voor het burgerlijk rijkspersoneel Hoofdstuk III van het besluit van 21 september 1965 voorziet. Bij artikel III, sub *d.* van dit ontwerp van wet wordt deze regeling van

overeenkomstige toepassing verklaard voor de rechterlijke ambtenaren in de zin van deze wet.

Bij dit besluit zijn tevens geregeld de salarissen per 1 januari 1965. Deze, in kolom II — volgens artikel II, sub A, van dit ontwerp van wet — opgenomen salarisbedragen zijn bepaald door de op die datum ingegane verhogingen wegens:

1. de vierde, tevens laatste fase der gedifferentieerde salarisverhoging;

2. de nadere ontwikkeling der lonen in de particuliere sector, resulterende in:

a. een salarisverhoging met 4,2 pct. als correctie op die, welke per 1 januari 1964 was toegestaan;

b. een algemene salarisverhoging met 3 pct.

V. *Koninklijk besluit van 29 november 1966, Stb. 540*

In aansluiting aan de salarismaatregelen per 1 januari 1965 heeft de Regering in de loop van dat jaar nog een voorziening getroffen ter opheffing van de achterstand — in de waarnemingsperiode tot 1 juli 1964 0,3 pct. bedragende — als gevolg van de loonstijgingen in het kader van de ondernemingsgewijze loondifferentiatie.

Om administratief-technische reden is deze verhoging (herleid tot een bedrag van 0,36 pct. van het jaarsalaris) gerealiseerd in een uitkering ineens voor wat betreft de ontstane achterstand over het jaar 1964 en het 1ste halfjaar 1965. Deze uitkering wordt voor de rechterlijke ambtenaren geregeld door het van overeenkomstige toepassing verklaren (bij artikel III, sub e van bijgaand ontwerp van wet) van Hoofdstuk III van bovengenoemd besluit.

De per 1 juli 1965 met 0,3 pct. verhoogde salarisbedragen, eveneens geregeld in dit besluit, zijn voor de rechterlijke ambtenaren opgenomen in kolom III van artikel II, sub A van het ontwerp van wet.

Overeenkomstig een aan de werknemers in het particuliere bedrijfsleven over het jaar 1965 toegekende bijzondere uitkering van maximaal 2 pct. van het jaarloon, heeft de Regering besloten het overheidspersoneel eveneens een zodanige uitkering toe te kennen. Bij artikel III, sub f, van dit ontwerp van wet wordt de in Hoofdstuk IV van het besluit van 29 november 1966 voor het burgerlijk rijksperoneel ter zake getroffen regeling van overeenkomstige toepassing op de leden van de rechterlijke macht verklaard.

De Minister van Justitie,

STRUYCKEN.